

לערב שבת מידה יפה היא לגוף. גם אם שלום, שנתנאה כשקרו, נאמר בו: כי ככר עליו וגלהו. ואף על פי כן, מאחר שהציפורניים היו מחוברות פעם אחת לגוף ויונקות ממנו, הם חכמים גם עליהן, ואמי רון: הזורקן לאשפה - רשע, אלא יש לנהוג בהן נבירה. ולפי אמונת החמון, מי שורק ציפורניו הנטולות לאשפה נקנסת עליו לאחר מותו תעיה ב'עולם התהוה' ועליו לחזר על כל אשפתות וללקט משם אחת לאחת את כל הציפורניים המושלכות על ידו כחיווי.

לאותו כן, "עולם התהוה" דמיתוך, אני ספי! כל יומך עכרת בתוך הגויים (אניספי) היה כביכול סופר גוי, כתב רוסי על השאלות האגריות אצל האיכרים הרוסיים (וכיכא כזה), כסוף יומך, כשהיית כבר חצי מת, באת אלינו, אל היהודים, וניגזר עליך לנוע על האשפתות ולאסוף את ה"פולקלור, ופליקטור יצא, הריבוק..."

כתבי-עת

דו-קרב

בשבועיים האחרונים צפה מדור זה את חידושה של מילחמת כתביהעת עכשיו וסימן קריאה. רצ"ב שני קטעים/מאבקים זמן המלחמה שנתחדשה בין גבריאל מוקד ומאיר ויזלטיר, כפי שפורסמו בדבר. התכתשות מילולית זו, לדעת עורך המדור, היא מעניינה של הציבור הרחב.

גבריאל מוקד מגיב:

קראתי בתימהון את דברי הבלע של מאיר ויזלטיר תוך כדי ביקורתו על סימן קריאה (תשא, 29.6.79). לטענותיו הענייניות של ויזלטיר נגד עכשיו נשיב בשבוע הבא, לאחר שאקרא את מאמרו עלינו - ובמידה שיעלה טענות ממשיות כאלה. וי אילו טענות כאילו עכשיו נוספים עמודים במטרה לקבל הקצבה כספית מוגדלת, תי ענה בתביעה אורחית על הוצאת דיבה, באשר את עכשיו מדריכים הוק שיקולי טיב, וידוע שמבחינה כספית כל עמוד נוסף בכתביעת הוא הפסד נקי.

ידוע היטב בחוגי ספרות כי ויזלטיר איננו בדיוק אובייקטיבי לגבי עכשיו כיוון

מוקד מאיר ויזלטיר אובייקטיביות?

שמעל דפי עכשיו הוערך מאיר ויזלטיר רק כמשורר חצי חזק ובוודאי אין יכולתו לראות בו משורר חשוב ממידתו של דויד אברון ויונה וולך, או גם ממידתו של יאיר הורוביץ. לכן, למסור בידיו ביקורת על עכשיו, הרי זו מסירת זכתי הביקורת לידיו של אינטרנסט עויין, והרי הוא רחוק מכל אובייקטיביות.

גבריאל מוקד

מאיר ויזלטיר מגיב:

תמה אני על גבריאל מוקד; כלום אין בכוחו להשתחרר מאמונת ההבל המזיקה

העורך הספרותי של דבר נימנע, מי סיבות תמוהות השמורות עימו, להבהיר מדוע איפשר לאיש סימן קריאה לבקר גיליון של עכשיו.

כי דירוגי המשוררים הנזכרים שלו, המשי תנים ומתהפכים לעת מצוא. יש בהם כדי לעדער את מידת האובייקטיביות אצל אדם כמוני? טענת זו היא עלבון לקורא האינטימי שלי. ואולי (מתגנב החשד) סבור מוקד כי הקורא אינו אינטליגנטי? ודאי, יש קוראים המרפרפים על מה שכותב מוקד היום ואינם זוכרים מה כתב אתמול ושלי שום. קשה לבוא אליהם בטענות. מגיין יידעו כי מר מוקד נידבק בשנים האחרונות כסנידרוס של עורכי האנציקלופדיה הסובייטית, הסבורים לתומם כי אם יבקשו מן המגויים להחזיר ערך מתוך האנציקלופדיה וישגרו להם דף חדש תחתיו, יימחק הערך הקודם והיה כלא היה? כן, מוקד הוא אנציקלופדיסט שוטף מסוג זה, אבל עובדה מצערת זו אין בה כדי להפוך אדם נאור לאינטרנסט עויין ולהעבירו על מידת האובייקטיביות. תנחו דעתו, הביקורת שלי על עכשיו נכתבה במלוא האובייקטיביות המתבקשת; אלמלא היה שנתון גרוע ומשי מים כליכך, הייתי משבח אותו בשימחה.

מוקד עצמו מתגלה, במכתבו הקצר, כי קורא מבלבל ובלתי מדייק. לא כתבתי כי עכשיו נוספים עמודים כמטרה לקבל הקצבה כספית מוגדלת. אולי סבור מוקד כי הייתי צריך לכתוב כך, ומי כמוהו יודע. (שמעתי כי גודל ההקצבה מטעם המועצה לתרבות ולאמנות צמוד לאומדן ההוצאות המשוער של כתביהעת). אבל אני מגיני (ברשימתי על סימן קריאה) ארבע סיבות שצערות ל, עידוד בלתי ממוקד של כישרונות שיריים צעירים וי צולעים" על דפי עכשיו. האחרונה שבהן: "להצדיק את השנר לפתחה של המועצה לתרבות ולאמנות". מוקד עצמו יסכים עמי, בלי ספק, כי אילו השתמש רק בחומר הממשי שהיה בידו והוציא חוברת של, נאמר, 52 עמ' (היו פעם חוברות עכשיו דקיקות שכאלה), מתקשה היה לתרץ שגור של רבבות לירות מקופת המועצה ולצאת בעזרתן כשנתון כרסנטי ובוהק מרוב כרום. נוסח סימן קריאה.

יחד עם זאת, לא אני אנסה להניא את עכשיו מתשלות אגרת בתימישפט, ושאר הוצאות הכרוכות בהפסד בדין; אולי בדרך זו ימצא אפיק הולם לכספים המוצאים בדרך-כלל בצורה גרועה כליכך.

מאיר ויזלטיר

דן עומר מעיר:

מאחר ואין לחשוד בבעלי-מדור זה (נמר של נייר) באהבת מוקד, כאן המקום להעיר כי חוברת עכשיו האחרונה אינה נוספת באיכותה מחוברת סימן קריאה האחרונה, ושיריה של מאיה בז'ראנו אינם נחזר תים משיריו של מאיר ויזלטיר, ו/או ציר ריו, בדיקה אצל עורך פרוזה העלתה, כי אין המועצה לתרבות ולאמנות משלמת בהתאם להיקף עמודי החוברת. עוד העיר עורך פרוזה שאם, "יבטל המענק של משי-רד החינוך והתרבות, הוא משוכנע, שי כתביהעת היחיד שיישאר בשוק וימשיך להופיע הוא, "פרחה", שאחוז ההקצבה לו הינו הקטן מכולם..."

אתיקה

ישועה גדולה

גברת עופרה ישועה, עובדת מעריב, הנימנית על מעריצותיה של פרופ' בנימין הרושובסקי, פירסמה ב-29 ביוני שלושה מאמרים שונים, שכולם עסקו בתהלתו של הרושובסקי, בשלושה עיתונים שונים. על המאמרים היא כתבה בשמות הבאים: עופרה ישועה (שמה האמיתי), גילי משה וזהר גיל.

בחוגי ביקורת הספרות העברית טוענים שפרופ' הרושובסקי יגמול לעופרה ישועה במחקר סמנטי סמילוגי על הפואטיקה ש- בתחבור השמות: עופרה ישועה + גילי משה + וזהר גיל.

בחסף בן-עזר נגד פרי. פרי נגד בילצקי

* מי, לא שם ספר * מיהו, מתרגלומן *

* כוכב השבתאי של משה שמיר *

ה"פרללליות" של פגיס * ה"נובל" של קניוק

●● עורך שנתון הספרות סימן קריאה, ד"ר מנחם פרי, הותקף באחרונה במסוף הספרות של דבר בידי הוקר ספרות האידיש י.ח. בילצקי, בשל הופעתו ב"ערב שלום עליכם" באוניברסיטת תל-אביב, בחסותו של בנימין הרושובסקי (ה בנימין). שם עלב במשוררים נתן אתרמון, אברהם שזונסקי ושיי ענגון, הגיב פרי באלה המילים: "מזמן חשבתי שצרתה של ספרות האידיש היא הבילצקים שלה". שבו ע אחר-כך, הפגין מקוריות רבה המחבר אהוד בן-עזר, העסוק באחרונה בחיפוש אחרי כותרות, ופירסם בדבר מיכתב בנוסח: "מזמן חשבתי שאחת מצרותיה של הספרות העברית היא המנעו פרים שלה". ●● מבקרי-ספרים ועורך כתביעת לספרות, השתובב בין דוכני שבו ע הספר העברי, גישמע ממלמל לתומו: "הספרות זה לא מה שהיה פעם...". כאשר שמע אותו סופר מעריציו, שיסעו: "אבל, אני לא שם ספר...". ●● הפרס הספרותי החשוב ביותר של איטליה, פרס סטאגרה, הוענק בשבוע שעבר לסיפר מוצא יהודי, פרימו לוי, עבור סיפרו המפתח בנוסחת הכוכב ●● במאבק על זכויות סופרים ויוצרים בארץ ובארצות-הברית עומדים לפתוח שני מחברי מילון מגידו החדש, ד"ר ראובן סיוון וד"ר א. לבינג'.

●● על קיפוחם בתמלוגי מילונם שנימי כר בארצות-הברית כלמעלה מחצי מיליון עותקים, שהודפסו בידי הוצאת בנתאם.

נחמ פרי מושמץ

שני מחברי המילון לא נסתייעו בעזרתה של אקו"ם (אגודת קומפוזיטורים ומחברי רים), שזעדה להגן על זכויותיהם. הם החליטו להבוע בערכאות את תמלוגיהם עבור המילון ●● אחרי 30 שנה שוב הונהג לימוד שפת האידיש בתיכסיפר בבכרית-המועצות, כך מסר התודש ירחון הספרות האידי טוביאטיש היימלאנד, שי בעריכת המשורר אהרון וארגלים ●● מתרגלומן זה הכינוי שאותו העניק המשורר אשר רייך למשרגם (משורר-מתרגם) מאיר ויזלטיר על ספר עיבודיו/תרגומיו פגיונות. פירוש הכינוי שהעניק רייך לוויזלטיר הוא: מתרגם + מגלומן ●● ישראל תשלם למצריים תמלוגים עבור שירים ששודרו ופורסמו בעשור האחרון, ותקבל עבור יצירות ישראליות שראו אור בכתביעת ספרותיים במצריים. בראש הישראלים שיצירותיהם ראו אור עד כה במצריים עומד המשורר יהודה עמיחי, שגירסות מתור-גמות רבות של שיריו ראו אור בערבית ●● מרקוס סלזמוביץ' תבע לדין לפני כעשר שנים את הוצאת-הספרים הבריטית הנודעת קולינס, במטרה לחוק מהמילון האנגלי שלה פירושים מעליבים למונח יהודי. בין הפירושים המעליבים היו ההגדרות: קמצן, פושטערו ועוד. למרות שהמישפט לא הגיע לסימו, הרי שבמהדור החדשה של מילון קולינס נימחקו פירושים אלה למונח יהודי. הסיבה, לדברי מנהל ההוצאה: שיגרת-הלשון האנגלית השתנתה בשנים האחרונות, ואין משתמשים עוד במילה יהודי לציון תכונות שליליות ●● כמינהג פרופסור אמריקאי נוסח-אוניברסיטת-בארקלי נהג בשבוע שעבר המרצה ומחבר-השירה אהרון שבתאי (חרא, מוות), שאיפשר לילדיו להתרוצץ עירומים במופתן על מישאות האוניברסיטה העברית בירושלים. ראוותנות אקדמית זו לא שיחררה את שיריו של שבתאי מביקורת מוחצת של ח"כ מלשה שמיר, ילדותי-אנאלית... קישקוש צבעים וקולות... גל מוטמס של שירי אמריות, בגליות רובן, מעורבבות פה ושם בצימוקים אינטלקטואליים יומרניים... ●● העיתונאי והמחבר יורם קניוק (הבית שבו חתים הגויקים משיבה טובה) מתעתד לצאת לשוודיה. הסיבה: קניוק מחפש מישור שיתרגם את עבודותיו לשוודית. בניגוד לישראלים אחרים, שתורגמו בעבר לשוודית בידי מוסדות אקדמיים שם, כעגנון, עמיחי ועוד אחרים, הרי שקניוק הוא המעודד את תרגומו של קניוק ●● המרצה לספרות (ועדת המשקל, החרוז והבית) והמשורר לעת-מצוא דן פגיס, פירסם במדור הספרות של ידיעות אחרונות שיר מתורגם פרייעטו של המשורר הגרמני כריסטיאן מורגנשטרן. כותרת התרגום, נוסח פגיס: שתי הפרללות במקום שתי המקבילות, או המקבילית ●●

מאיר ויזלטיר

מאת דן עומר